

GNIEC CZESTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

Lepa matka kądziel przedzie,
 kądziel przedzie, nici mota...
 ...Wyrzyj, wyrzyj, synku miły,
 rzede progi, przede wrota.
 Wyrzyj, synku, na wschód słońca,
 zy nie świeci gwiazda owa,
 czeromdra owa gwiazda,
 mlejemka, Trzejkrólowa".
 "A jakże ją poznam, mātko,
 śród innych gwiazd
 ch gwiazd
 osię pałą nocną jasną,
 a wschód chaty, na
 [wschód słońca,?
 poznasz ci ją po ja-
 [sności
 ad gwiazdami,
 ad wszystkie-
 [mi.
 tam świeci
 [najgłośniej,
 dzie najczar-
 ej jest na zie-
 [mi".

Bo ta gwiazda jest pomocna.
 Na wszelkiej dobrej dołi...
 Zeby mi cię nie pognali,
 Od tej chaty, od tej roli.

Zeby mi cię nie pognali
 Na dalekie, krwawe drogi...
 Wyrzyj, wyrzyj, synku miły,
 Przede wrota, przede progi!

Na górceczkę wyleć pedem,
 Gdzie ta wierzba, ta pochyla,
 A prościutko patrzaj w niebo,
 Zeby mi cię obświeciła!...

"Widać, widać, matuleńko!
 Na wschód chaty, na wschód słońca
 Stoi wielka jasność boża.
 Stoi gwiazda gorejąca.

Okrutna się od niej [miotła
 Nad chałupę naszą wali
 Juści musi betlejemka,
 Kiedy się tak tego palił
 Wyleciałem na górcecz-
 [kę.

Gdzie ta wierz-
 [ba, ta pochyla,
 I prościutko
 w nią patrzyłem,
 Bo nam Boga ob-
 [świeciła!"

M. K.

MONARCHIZM w Prusach Wschodnich.

W odniesieniu do problemu monarchistycznego daje się zauważyć w Prusach Wschodnich w czasach ostatnich duża zmiana. O ile w latach poprzednich wszystkie organizacje wschodnio-pruskie polityczne i wojskowe uważały sprawę monarchji za podrzędną i jedynie pośrednio starały się wywoływać pewien nastrój przychylny do b. domu panującego, o tyle w roku bieżącym nastąpiła zmiana. Problem monarchji postawiony został na pierwszym miejscu i wzięto się do jawnej agitacji na rzecz odrestaurowania monarchji. Związki oficerskie, b. wojskowych, organizacje przysposobienia wojskowego, Heimabund i związki ojczyzniane (vaterlaendisch Verbaende) postawiły sobie za zadanie, za pośrednictwem propagandy piśmiennej i słownej, przeprowadzenie idei legalności władzy monarcharzej i wierności dla złożonego z urzędu monarchy. Rozwinęto bardzo intensywną propagandę, zwłaszcza zapomocą odczytów, których tematy dotyczyły monarchji.

Charakterystycznym jest, że Prusy Wschodnie zaczynają się wysuwać na czoło ruchu monarchistycznego. Na zjeździe w Frankfurcie nad Menem przedstawiciele „Jungdeutscher Orden” wschodnio-pruskiego oświadczyli, że nie podzielają zdania swego Wielkiego Mistra Mahrauna, głoszącego ideę ludowego cesarstwa, lecz obstają przy monarchji legitymistycznej. We wschodnio-pruskich kołach Stahlhelmu panowała początkowo wielka radość z powodu wstąpienia kapitana Ehrhardta do Stahlhelmu, spodziewano się bowiem po organizatorze „Wikinga”, że potrafi połączyć pod swoim przewodem wszystkie organizacje wojskowe. Bardzo jednak szybko nastąpiło rozczarowanie, czego powodem były jego mowy, w których zajął niedostępną wyrażnie stanowisko do problemu monarchistycznego. Rozczarowanie to pogłębione zostało przez ostatnie mowy Seldte’go, kierownika Stahlhelmu, który stanął także na gruncie republikańskim.

Wynurzenia Seldte’go spowodowały nawet oburzenie i silną reakcję w kołach wschodnio-pruskich. Zaczyna się mówić otwarcie o wystąpieniu Stahlhelmu wschodnio-pruskiego z ogólnej organizacji z powodu pojęć republikańskich Seldte’go i jego otoczenia. Stahlhelm wschodnio-pruski stanął na niewzruszenie na zasadach monarchji legitymistycznej. Na czoło ruchu monarchistycznego w Prusach Wschodnich wysunął się hr. Eulenburg-Wicken, kierownik tutejszego Stahlhelmu.

Eulenburg-Wicken wniósł uroczysty protest na „Preussentag” w Potsdamie przeciwko wynurzeniu republikańskim Seldte’go i Ehrhardta i żądał, aby Stahlhelm stanął zdecydowanie na stanowisku monarchji legitymistycznej. W związku z tem istnieje duże napięcie w kołach Stahlhelmu w całych Niemczech i przewidywana jest secesja oddziału wschodnio-pruskiego w razie, gdyby wniosek jego nie uzyskał większości.

Wschodnio-pruskie „Nationalverband Deutscher Offiziere” i „Bund der Vaterlaendischen Verbaende”, do którego należą wschodnio-pruski Heimabund, Stahlhelm i Wehrwolf, Frontring i Jungdeutscher Orden także żądają uroczystego protestu przeciwko ideologii republikańskiej respective zamobła monarchistycznej Seldte’go i Ehrhardta.
G. P.

TELEGRAMY

O rozbrojenie Niemiec.

Berlin. Jak donoszą pisma, generał von Pawels udaje się w tych dniach w towarzyszy radcy urzędu spraw zagranicznych Foorstera do Paryża

O Królestwo Chrystusa na ziemi

W dniu dzisiejszym, kiedy cały świat tołkąc obchodzi uroczystość Trzech Króli, najodpowiedniejszym chyba teatorem będzie zagadnienie Królestwa Chrystusowego na ziemi.

Ojciec Święty, Pius XI, ustanowił roku ubiegłym nowe święto katolickie: Chrystusa Króla, która ma przypominać światu całemu, że rządy nad m sprawować winien nie miecz w łaciwej zbroczony, nie pieniądz często nie łączący się ze łzami i zywudą człowieka, nae żądza władzy używania dóbr doczesnych, oraz inne niemyślności, lecz wielkiusta Prawda, Chrystus Król, który przynosi ludzko-pokój i miłość. Jeśli w dziejach świata w stosunkach między narodami było dotąd Chrystusa, to dziś Chrystus ma rozszerzyć swe panowanie i posiadając serce jednostki, rządząc rodziną chrześcijańską, a przez nią tymi narodami, pokojem swym obrzędy świat cały.

Nowy Rok zatem społeczność katolicka rozpoczęła pod hasłem rządów i panowania Chrystusowego. Hasło to się przelamywać zastarałe nalogi, rezytki poganizmu, wszelkie kult bronnej siły i wszelkie tamanie i niepomaganie prawa.

Zapewne walka ze złem, które maci swemu opłata glob ziemski, nie t sprawa łatwa: trwa ona przez wieki i wielki trwać będzie, aż do tryumfu atycznego Chrystusa i jego Krzyża, naszych zaś czasach wielkim już kłkiem napród będzie wypowiedzenie wojny tej obłudzie, która, karając błkne przestępstwa, zamyka oczy na oknie zbrodnie rzekomo popełnione imię dobra powszechnego, zapomniac, że pogwałcenie praw bożych i zkich nigdy i nigdzie nie stawało się dziełem dobra i poimysłności na dłużmetę.

Przypominajmy sobie jak to przed stu dziesięciami przeszło laty nasi sąsiedzi przystępując do rozdrapania Rzeczpospolitej, zaslanieli czyny swe tro-pokój, ład i prawo i jak ta zbro-dokonała na Narodzie Polskim, scifa się na całym świecie cywilizo-

wanym, doprowadzając do wybuchu Wielkiej Wojny, która wywołała Niemcy, urosła na potęgę Prus, głównego sprawcy rabunku dokonanego na Polsce.

Pomimo przelewu morza krwi, i milionów młodych żyć, złożonych na ołtarzu Molocha Wojny, moralność międzynarodowa w gruncie rzeczy nie uległa zmianie. Współczesny Krzyżak chciałby odzyskać odebrany mu łup, z miną pokrzywdzonego narzeka na niesprawiedliwość, wyciąga ręce po odwieczne polskie Pomorze i, nie dziwny się, znajduje poparcie wśród ludzi, rzekomo milujących pokój i sprawiedliwość.

Nie jest to przykład odosobniony. W wielu wypadkach moralność w polityce międzynarodowej niższa jest dziś niżli w okresie pogańskim, który nie znał takiej obłudy, jaką uprawiają narody dzisiejsze.

Kościół Katolicki, ogłaszając panowanie Chrystusa Króla, widzi te grzechy ludzkości i chce je zwalczać skutecznie, wzmacniając więzy społeczeństwa, łączące je z Chrystusem i Kościołem. Kościół wierzy, iż z chwila, gdy moralność chrześcijańska przestanie być czczą formułką, a stanie się żywą treścią duszy człowieka, rodziny i narodu; musi przyjąć chwila, gdy zbrodnia i wszelka ohyda przestaną być tolerowane tylko dlatego, że popełnili je

wielcy, lub że dogadza to komuś z możnych świata tego.

Ruch ten, wysuwający ideę rządów Chrystusa, z Ewangelią jako księgą Prawa Moralnego, żywo musi obchodzić Polskę, która tak wiele cierpiąca wskutek deptania jej praw przez silniejszych, Polska odczuwa bowiem, że tylko w łączności ściślejszej z Kościołem i sama będzie mogła iść napród drogą odrodzenia chrześcijańskiego i zyska obronę moralną silniejszą nieraz od miecza i dział dalekośnych.

Dlatego też wezwania ks. Prymasa Polski, który tak niedawno mówił nam o Chrystusie Królu, do pracy katolickiej dla dobra Wiary i Ojczyzny, do usuwania wpływow antychrześcijańskich w życiu naszym, znajdują niewątpliwie szeroki oddźwięk w całym kraju, który rozumie, że walka o prawo Boże na ziemi jest ściśle związana z naszą przyszłością.

Społeczeństwo chrześcijańskie m. Czestochowy, w której znajduje się odwieczna siedziba Królowej Jasnogórskiej, powinno tem gorliwiej świecić przykładem etyki chrześcijańskiej, dla liczących rzesz patników i pielgrzymów, ściągających nawet z obcych krajów. Sądzić więc należy, że apetyt J. E. ks. Prymasa Polski odbije się wdzierającym echem w sercach jak najszerszych warstw chrześcijańskiej ludności.

R.

Odmładzanie armji polskiej

Liczba młodych emerytów wzrosła. Gen. Żeligowski także przechodzi na emeryturę

Warszawa. — Nowela do ustawy emerytalnej, wydana jako rozporządzenie Prezydenta Rzplitej, ułatwiła przenoszenie w stan spoczynku oficerów i urzędników faktch, których pozostawanie na stanowiskach było pewnym czynnikom niemiłe, a którzy z powodu nieprzekroczenia wieku przyznającego prawo do emerytury nie mogli być ustawianj ze swych stanowisk.

Obecnie w wykonaniu znowelizowa-

nej ustawy — w ministerstwie spr. wojskowych zostaje w szybkim tempie przygotowywana lista generałów i młodszych stopniem oficerów, proponowanych w stały stan spoczynku.

Na czele tej listy figuruje gen. Żeligowski, który przechodzi na emeryturę na własną prośbę. Z innych generałów przeznaczeni są na emeryturę gen. Osiciński, gen. Pachucki, gen. Tabaczynski i innj.

